

Tại một thời điểm nào đó, Bắc Kinh sẽ không thể thực hiện đầy đủ các cam kết và do đó khiến cho bản thân trở nên dễ bị tổn thương.

Khi giới thiệu Chiếu lờc an ninh quốc gia mới của mình, Nhà Trắng của Tổng thống Trump đã xác định Trung Quốc là một cường quốc "theo chủ nghĩa xét lõi", một "kình địch" và "đội thù cạnh tranh". Trong suốt 68 trang, Chiếu lờc an ninh quốc gia liệt kê hàng vi thù địch của Bắc Kinh và cho rằng ảnh hưởng của Trung Quốc tại Mỹ và những nơi khác là "độc hại". Làm như vậy là hợp lý.

May mắn thay cho Mỹ và đối lập với lập trường thông thường của Washington, nhà nước Trung Quốc nhìn có vẻ hùng mạnh trên thực tế lại được biết đến bởi tính thận trọng vào thời điểm này. Thế nhất, nền kinh tế đang tăng trưởng chậm lại của Trung Quốc đang đứng trên bờ vực của một cuộc khủng hoảng nợ. Cùng lúc đó, Bắc Kinh đang bị kéo căng quá mức, chủ yếu do tầm nhìn bành trướng của nhà lãnh đạo Tập Cận Bình. Các hành động khiêu khích của Trung Quốc đang khiến các nước khác xa lánh, cũng có một liên minh đang phát triển nhằm chống lại Bắc Kinh. Vì vậy Tập Cận Bình không ngừng theo đuổi quyên kiểm soát tuyệt đối tại quê nhà đã làm suy yếu các thế lực của Trung Quốc. Người dân Trung Quốc đang bần hàn.

Câu chuyện kỳ lạ diễn ra ở Trung Quốc ngày nay tương tự với câu chuyện của Liên Xô vào đầu những năm 1970. Khi đó, người Mỹ tin rằng họ phải đi đầu chính thức ở Moskva. Tuy nhiên, trong vòng 2 thập kỷ, đế chế Xôviết đã sụp đổ từ bên trong. Trump chắc chắn không phải là Ronald Reagan, nhưng với tăng trưởng hiên thời, giống như người tiền nhiệm của ông, có bản tính ngoan cố và sẵn sàng phá bỏ thông lệ. Hơn bất cứ lúc nào khác trong thập kỷ này, Mỹ đang ở vị thế có thể đòi hỏi Bắc Kinh phải tuân thủ các quy tắc và tiêu chuẩn đã được thiết lập.

Thoạt nhìn, sự triển vọng phi thường trong 4 thập kỷ của Trung Quốc đem lại cho Bắc Kinh một lợi thế quy mô đáng kể với Washington. Và hầu hết các nhà quan sát đều tin rằng lợi thế đó sẽ chỉ nở rộ theo thời gian. Theo một báo cáo được Trung tâm nghiên cứu kinh tế và kinh doanh tại London công bố vào tháng 12/2017, kinh tế Trung Quốc sẽ vượt qua kinh tế Mỹ vào năm 2032.

Một số người cho rằng dự báo năm 2032 là quá thận trọng. Vào năm 2011, nhà phân tích Jim O'Neill của tập đoàn Goldman Sachs cho rằng kinh tế Trung Quốc sẽ là nền kinh tế lớn nhất thế giới vào năm 2027. Vào năm 2016, một nhà quan sát đã sử dụng dữ liệu của tổ chức Conference Board để dự báo rằng năm diễn ra sự thay đổi này trên thực tế sẽ là năm 2018.

Các nền kinh tế lớn chỉ phải các nền kinh tế nhỏ hơn, nhưng đang trông đợi tăng trưởng Trung Quốc sẽ ra lệnh quyết định cho tăng trưởng Mỹ vào bất cứ thời gian nào trước một. Trước hết, hầu như không có khả năng kinh tế Trung Quốc sẽ vượt qua kinh tế Mỹ vào năm 2032, chứ chưa nói tới năm 2018 hay 2027.

Trung Quốc đang đứng trên bờ vực của một cuộc khủng hoảng nợ có hệ thống. Nợ quốc này đã tránh được một cuộc suy thoái vào năm 2008 chỉ bằng cách bắt tay thực hiện một trong những chiến dịch chi tiêu lớn nhất và dài nhất trong lịch sử, một nỗ lực gồm 2 phần. Trước tiên, đã có một kế hoạch kích thích kinh tế chính thức, một sáng kiến trị giá 586 tỷ USD và kéo dài trong 2 năm. Thứ hai, Bắc Kinh đã buộc các ngân hàng nhà nước phải mở rộng tín dụng, chủ yếu cho các thực thể nhà nước, trong một đợt chi tiêu chưa từng có. Tất cả các bộ phận của nhà nước đều được huy động tham gia chương trình đẩy nhanh huy động này. Lin Zuoming, khi đó là Tổng giám đốc của Tập đoàn công nghiệp hàng không Trung Quốc, đã công khai than phiền vào đầu năm 2009 rằng các quan chức đã buộc doanh nghiệp nhà nước này vay 49,2 tỷ USD từ 12 ngân hàng Trung Quốc, tuyên bố rằng ông lo ngại về việc phải làm gì với số tiền đó.

Trong 5 năm kể từ năm 2009, các ngân hàng Trung Quốc đã mở rộng một lượng tín dụng gần tương đương với lượng tín dụng trong toàn bộ hệ thống ngân hàng Mỹ, ngay cả khi vào cuối năm 2008, nền kinh tế Trung Quốc có quy mô chỉ bằng 1/3 quy mô nền kinh tế Mỹ. Và chiến dịch cho vay tiêu dùng đã được tiếp tục kể từ cuối giai đoạn 5 năm đó.

Các nhà kế hoạch Bắc Kinh từ lâu đã sắp đặt các kết quả, và đó là những gì họ đã làm trong năm 2008. Khi hệ thống ngân sách lập kế hoạch thị trường tại Trung Quốc, họ đã ngừng chặn số điều chỉnh mà đã quét qua các nền kinh tế thị trường vào cuối thập kỷ vừa qua. Thế nhưng do các quan chức Trung Quốc quyết tâm tránh một cuộc suy thoái tại quê nhà, những số một cân bằng cơ bản trong nền kinh tế Trung Quốc đã trở nên lớn hơn.

Số một cân bằng nghiêm trọng nhất là tình trạng nợ nần của quốc gia này. Trong năm 2008, tỷ lệ nợ trên GDP của Trung Quốc, một tham số tiêu chuẩn cho tính bền vững của nợ (khả năng chi trả nợ của một quốc gia mà không cần sự hỗ trợ) là 130%. Hiện nay, không có số nhất trí nào về con số, nhưng nhiều người cho rằng nó có thể ở trên mức 300%, và một số người tin rằng con số này đã vượt qua ngưỡng 400% sang ngưỡng rất cao một khi cái được gọi là các khoản nợ "bê che giấu" được tính đến.

Giờ đây, các nhà lãnh đạo Trung Quốc đang tiếp tục tích lũy nợ để giữ mức tăng trưởng. Tuy nhiên, đợt nợ quốc gia đang không tăng trưởng theo tốc độ 6,7% như Cơ quan thống kê quốc gia công bố năm 2016. Vào giữa năm 2017, Ngân hàng thế giới đã phát hành một báo cáo tiết lộ nền kinh tế Trung Quốc trong năm 2016 đã tăng

trở nên 1,2%. Con số đó, một mức thấp đáng kinh ngạc đối với một số ngành, lợi nhuận quán với chi báo đáng tin cậy nhất về hoạt động kinh tế Trung Quốc: tăng trưởng tiêu thụ năng lượng chính. Trong năm 2016, tham số đó đã tăng 1,4%.

Kể từ mức tăng trưởng 6,7% - hay 6,9% như được công bố cho năm 2017 - Trung Quốc đang mất tốc độ nhanh gấp 3 lần so với tốc độ nòng cốt này sản xuất sản phẩm kinh tế. Bắc Kinh có thể, ít nhất trong một thời gian, tiếp tục tích lũy nợ với tốc độ điên rồ như vậy, vì họ kiểm soát các bên cho vay và bên đi vay lớn, thị trường và tòa án.

Fraser Howie, đồng tác giả cuốn sách "Chiến lược tài chính mong manh của sự tái dõy phi thường của Trung Quốc", nói với tờ National Interest: "Có vẻ như Trung Quốc nghĩ rằng nước này có thể thoát khỏi các vấn đề hiện nay của mình giống như cách họ đã làm trong những năm 2000. Nhưng nền kinh tế thế giới hiện rất khác, Trung Quốc khi đó đã hưởng lợi từ làn sóng tăng trưởng toàn cầu và việc gia nhập Tổ chức Thương mại Thế giới (WTO), điều không còn có sẵn nữa".

Tuy vậy, như Howie nhìn nhận, Bắc Kinh vẫn "ngộp trong tín dụng". Các nhà kế hoạch Trung Quốc tiếp tục nói về "thoái lui" và đôi khi thậm chí tìm cách làm chậm lại tăng trưởng tín dụng, nhưng họ không duy trì các nỗ lực của mình vì việc cắt giảm nợ liên tục sẽ dẫn tới một cuộc suy thoái nghiêm trọng. Các sáng kiến mới nhất của Bắc Kinh cho thấy sự tuyệt vọng: giới thiệu các khoản vay đáng ngờ để bán cho người tiêu dùng và hạn chế việc bán công nợ để ngân hàng chọn giá trị lao động.

Nhà nghiên cứu Michael Pettis của Hội đồng Bắc Kinh nói với tờ Fortune vào cuối năm 2017 rằng kế hoạch chi trả thế giới thứ hai, đã có "ít nhất hơn 20 điều kiện diều hăng tăng trưởng đều kéo dài cả thập kỷ" tương tự như của Trung Quốc. Ông lưu ý rằng tất cả đều hướng đến một "số điều chỉnh không khi nào", và trong số những tiến bộ trong lịch sử này, không tiến bộ nào có "những sự mất cân bằng 1 mức sâu và nợ 1 mức cao" như của Trung Quốc hiện tại.

Tại một thời điểm nào đó, nền kinh tế Trung Quốc sẽ phải "điều chỉnh", vì các nhà lãnh đạo Trung Quốc, bất chấp tất cả quy định của họ, vẫn chưa viết lại các quy tắc kinh tế. Và vì họ đã ngừng chọn những số điều chỉnh trên thị trường trong một thời gian quá dài (Bắc Kinh tuyên bố năm 1976 là năm cuối cùng GDP của Trung

Quốc suy giảm), sự suy thoái không thể tránh khỏi hiện phải rất nghiêm trọng.

Sự suy thoái nghiêm trọng đó có thể xuất hiện dưới hình thức mất sự sụp đổ - có lẽ là gay gắt nhất trên thế giới- hoặc nhiều thập kỷ suy thoái hoặc sự đình trệ giằng co suy thoái. Cho dù nền kinh tế có điểu chỉnh như thế nào, thì Trung Quốc cũng không có khả năng bắt kịp với nền kinh tế Mỹ lớn hơn và hiện đang hồi sinh vào bất cứ thời điểm nào trong nửa thế kỷ này.

Và sự điểu chỉnh của Trung Quốc có thể đến sớm. Tại hội nghị toàn quốc thế XIX của Đảng Cộng sản Trung Quốc, được tổ chức vào tháng 10/2017, Tổng đốc Ngân hàng nhân dân Trung Quốc Chu Tiểu Xuyên đã công khai suy ngẫm về việc Trung Quốc đang trải qua Thảm họa Minsky - thảm họa mà giá trị tài sản sụt giảm đột ngột, báo trước mất sự sụp đổ của thế trường.

Những bình luận khác thường của lãnh đạo ngân hàng trung ương phản ánh mối quan ngại của người Trung Quốc, cụ thể tinh hoa công nghệ dân bình thường. Mối quan tâm đó được thể hiện rõ trong dòng tiền mặt rời khỏi nước này. Theo Bloomberg, dòng vốn thế kỷ Trung Quốc đổ ra nước ngoài trong năm 2015 đã lên đến 1.000 tỷ USD. Trong năm 2016, có vẻ như dòng vốn ra nước đầu đó trong khoảng 1.100 tỷ USD. Trong năm 2017, dòng vốn ra đã giảm mạnh, nhưng chủ yếu vì các nhà đầu tư Trung Quốc đã áp dụng các biện pháp kiểm soát vốn ngặt nghèo, mà nhiều trong số đó không được công bố chính thức.

Không chỉ tiền đang “chảy” khỏi Trung Quốc, mà còn cả chính người dân nước này. Các cuộc khảo sát - mất sự do các cơ quan nhà nước của Trung Quốc thể hiện - liên tục cho thấy gần một nửa tổng lớp giàu có của quốc gia này có khả năng di cư trong khung thời gian 5 năm tới.

Làn sóng di cư mới này, được thể hiện trong sự xuất hiện ngày càng nhiều khuôn mặt Trung Quốc tại các thành phố lớn trên thế giới, phản ánh không chỉ nỗi lo lắng về thất bại sụp đổ của nền kinh tế. Tập Cận Bình đang đưa Trung Quốc đi theo những phương hướng đáng lo ngại. Việc ông không ngừng theo đuổi quy định kiểm soát đã làm rời lo ngại Đảng Cộng sản, đưa người các bước đi trong nhiều thập kỷ để thế kỷ hóa nền chính trị Trung Quốc. Trong suốt nhiệm kỳ của ông, đã có những tin đồn về những nỗ lực đảo chính bất thành, với tin đồn gần đây nhất xuất hiện vào tháng 12/2017.

Chúng tôi, tham vọng của Tập Cận Bình - chúng ta có nên gọi nó là tham vọng nông công hay không? - đã dẫn đến việc Trung Quốc kéo căng quá mức ở nước ngoài - tại các khu vực biên giới tại các địa điểm xa xôi. Một chính sách đối ngoại ngày càng khiêu khích, đẩy các thế hệ bành trướng khô phớt lảnh thối, đang đẩy các nước khác vào liên minh để bảo vệ họ khỏi chế độ bành trướng của Bắc Kinh.

Nhóm quan trọng nhất như vậy là "Bốn lớn", bao gồm Mỹ, Nhật Bản, Úc và Ấn Độ. Trong thập kỷ qua, Bắc Kinh đã có thể phá hoại hợp tác chặt chẽ giữa 4 quốc gia này, nhưng sau nhiều năm Trung Quốc có hành động khiêu khích, những người bạn này đang hợp tác chặt chẽ với nhau. Và họ đang thu hút các nước khác, đáng chú ý nhất là Việt Nam.

Bắc Kinh có thể chắc chắn Hà Nội mà không phải hàng chục hàng trăm năm, nhưng họ không thể mong đợi điều kiện tốt với New Delhi. Khi nhìn vào hàng loạt công việc, các nhà hoạch định chính sách Ấn Độ cũng không nhìn xa hơn eo biển Malacca. Nhưng giờ đây họ tuyên bố rằng các Biển Đông và biển Hoa Đông đều có vai trò thiết yếu đối với an ninh của Ấn Độ. Số thay đổi đó, điều kiện có nghĩa là Ấn Độ đang phát triển các mối liên kết với khu vực Đông Á, là phần tiếp theo tiếp tục khiêu khích của Trung Quốc tại các vùng biển xung quanh biển Đông của Ấn Độ.

Mỹ và các nước bạn bè đang hình thành một sự kết hợp hùng mạnh. Chiến lược an ninh quốc gia của Trump tuyên bố: "Cùng với nhau, Mỹ và các đồng minh và đối tác của chúng ta sẽ di chuyển cho hơn một nửa GDP toàn cầu. Không đối thủ nào của chúng ta có liên minh có thể so sánh được". Chúng ta, Trung Quốc có một đồng minh chính thức: nước Cộng hòa Dân chủ Nhân dân Triều Tiên. Nước này chỉ có một người bạn lớn là Nga, nhưng Nga cũng yếu, và với một số khía cạnh nào đó là một gánh nặng đối với các nguồn lực đang bị kéo căng quá mức của Bắc Kinh. Vào một thời điểm khi Trung Quốc còn bạn bè, nhà lãnh đạo tối cao của nước này dường như quyết tâm làm cho các đối tác yếu ớt và khiến các nhà nước hùng mạnh xa lánh.

Cùng với, xã hội Trung Quốc đã bạn bè, bất ổn, đổi thay đổi và tiếp diễn trong một thời gian. Tập Cận Bình đã khiến tình hình trở nên bành trướng hơn bằng cách khuyến khích cái mà sự gia Arthur Waldron thuộc Đại học Pennsylvania gọi là một "phần xói mòn phẫn nộ Tây hung dữ". Số bài ngoại đó làm nên tình cho một tiêu của Tập Cận Bình là tạo ra "sự tin tưởng vào nền văn hóa của chúng ta", một yếu tố trong sáng

kiến "Bên tin" của ông.

Như một phần của nỗ lực đó, truyền thông Trung Quốc đã cố gắng phá hủy các biểu tượng được coi là của nước ngoài, chẳng hạn như ông già Noel trong thời gian gần đây. Nhà tài trợ Trung Quốc của Tập Cận Bình, Waldon nói với The National Interest: "Tôi nghĩ chúng ta đều biết rằng họ thù sợ các nước và sợ bài ngoại là thực tế. Họ không bao giờ nên đứng tại, nhưng có những thời điểm khi những tình cảm hợp lý như vậy gây khó chịu cho một chính phủ quân phiệt. Khi đó chính phủ sẽ vội vã tại chỗ, lôi ra một chai thuốc thù hận sợ các nước có dán nhãn hình đầu lâu xướng chéo trông rất đáng sợ, nghe rằng 'một vài giọt này sẽ có hiệu quả', khi họ tìm cách kích động sự dân chúng bình tĩnh trở thành một đám đông chìm trong sự căm hận mang tính bản năng và sợ phá hoại".

Tóm lại, đây là những gì Mao Trạch Đông đã làm, ngoại trừ việc Mao sẽ dùng cảm giác "các lực lượng hậu thiên", Tập Cận Bình lại nhậm chức những người không phải là người Trung Quốc. Sự tôn kính của Tập Cận Bình dành cho nhà lãnh đạo đầu tiên của nước Cộng hòa Nhân dân Trung Hoa, được thể hiện rõ vào đầu nhiệm kỳ của ông khi cuối năm 2012, cho thấy ông nghe rằng Trung Quốc nên nhìn về một trong những giai đoạn đen tối nhất trong lịch sử nước này để tìm kiếm nguồn cảm hứng.

Nói ngắn gọn, Trung Quốc đã đi qua điểm chuyển hướng. Nhà báo Douglas Bulloch viết trên tờ Forbes rằng "Chỉ số thực sự bất thường về năm 2017 là câu chuyện Trung Quốc đã đảo ngược một cách đột ngột như thế nào". Khi năm đó bắt đầu, Trung Quốc có vẻ như sẽ sẽ hậu quả thế kỷ. Giờ đây, nhiều người lo ngại rằng Trung Quốc đang thoái lui vào một thế kỷ nguy hiểm.

Không có gì ngạc nhiên khi nhiều người Trung Quốc hiện nay đang sinh sống - hoặc đang chuẩn bị sinh sống - ở bất cứ đâu ngoại trừ Trung Quốc.

Vậy Washington có khả năng làm gì? Một cách chậm rãi cho các cuộc khủng hoảng kinh tế và tài chính tại Trung Quốc, nếu nước này lựa chọn làm vậy. Chính quyền Trump có thể thực hiện được điều đó bằng cách không làm gì khác ngoài thực thi luật pháp Mỹ. Các ngân hàng Trung Quốc đã rửa tiền cho Triều Tiên thông qua New York trong nhiều thập kỷ. Vào cuối tháng 6/2017, Bộ trưởng Tài chính Mỹ Steven Mnuchin đã đưa ngân hàng Dandong vào diện "mối quan ngại rửa tiền chính" của các theo Mục 311 của Đạo luật Yêu nước, theo đó áp đặt các biện pháp

một án tội hình tội về ngân hàng này của Trung Quốc. Ngân hàng đó không còn có thể thực hiện các giao dịch bằng đồng USD, đồng tiền chủ đạo của thế giới.

Chính quyền Trump rõ ràng có ý định đưa ngân hàng Dandong vào diện trừng phạt nhằm phát đi tín hiệu đối với Trung Quốc rằng hãy ngừng rửa tiền cho Bắc Triều Tiên. Bộ Kinh doanh nhà đã hiểu được thông điệp này khi vào tháng 9/2017, Ngân hàng trung ương Trung Quốc đã ra lệnh cho các ngân hàng thông báo mọi kết quả mua sắm của quan hệ với Triều Tiên, nhưng có những dấu hiệu rõ ràng cho thấy mệnh lệnh này đã bị phớt lờ.

Chuyên gia về các biện pháp trừng phạt Joshua Stanton nói với trang web The Hill vào tháng 12/2017: "Các khách hàng Trung Quốc vẫn đang vi phạm các lệnh trừng phạt của Liên hợp quốc bằng cách mua than từ Triều Tiên. Họ gửi tiền cho các ngân hàng thanh toán cho Triều Tiên thông qua hệ thống tài chính của chúng ta, sử dụng một ngân hàng Trung Quốc. Các tài liệu của Bộ Tư pháp Mỹ đã ám chỉ các ngân hàng lớn của Trung Quốc có liên quan tới các thông tin mua than từ Triều Tiên". Và bằng chứng cho thấy các thực thể của Trung Quốc đã chuyển tiền cho Bình Nhưỡng kể từ tháng 10/2017, một lần nữa đòi hỏi phải có sự hợp tác của các ngân hàng Trung Quốc.

Stanton, người đi đầu hành trang mạng One Free Korea, cho biết: "Nếu Chính quyền Obama sẵn sàng áp đặt các khoản phạt nặng đối với các ngân hàng lớn nhất của châu Âu vì đã vi phạm các biện pháp trừng phạt Iran, thì Chính quyền Trump phải sẵn sàng buộc các ngân hàng Trung Quốc chịu trách nhiệm vì đã vi phạm luật pháp Mỹ và các biện pháp trừng phạt của Liên hợp quốc".

Khi xem xét tất cả các dấu hiệu, các ngân hàng lớn nhất của Trung Quốc sẽ là mục tiêu chính của việc áp đặt trừng phạt mới theo mức 311. Ngân hàng Trung Quốc, 1 trong 4 ngân hàng lớn của Trung Quốc, bị nêu tên trong một báo cáo của Liên hợp quốc năm 2016 vì đã tiến hành hoạt động rửa tiền tại Singapore cho Bắc Triều Tiên. Rõ ràng ngân hàng này đã tham gia hoạt động phạm tội này tại các địa điểm khác, đặc biệt tại các thành phố của Trung Quốc giáp biên giới với Triều Tiên.

Ngoài ra, Ngân hàng Trung Quốc, vẫn có hoạt động kinh doanh tại Mỹ, có lẽ không phải là ngân hàng lớn nhất của Trung Quốc tham gia rửa tiền cho Bình Nhưỡng. "Vinh danh" đó có lẽ được trao cho Ngân hàng Công thương Trung Quốc, ngân hàng

Ngân hàng Trung Quốc và là ngân hàng lớn nhất thế giới tính theo tổng tài sản.

Tác động của việc bỏ dỡ vào danh sách trừng phạt theo Đạo luật Yêu cầu đối với một số công ty lớn của Trung Quốc có thể làm rung chuyển hệ thống ngân hàng của Trung Quốc, gây bất ổn cho thị trường Trung Quốc và cuối cùng gây mất lòng tin vào nền kinh tế Trung Quốc.

Nền kinh tế Trung Quốc cũng chịu áp lực khác của Mỹ. Tháng 8/2017, Đại diện thương mại Mỹ Robert Lighthizer đã khởi động một cuộc điều tra về việc Trung Quốc liên tục in cấp tài sản trí tuệ của Mỹ, còn cả theo Mục 301 của Đạo luật Thương mại năm 1974. Các cuộc điều tra này cho phép áp đặt các biện pháp khắc phục để bắt, chống hạn chế thu thuế quan toàn diện. Cũng có một cuộc điều tra về nhập khẩu thép và nhôm từ Trung Quốc, còn cả theo Mục 232 của Đạo luật Mỹ rằng thương mại năm 1962. Tháng 11/2017, Bộ Thương mại Mỹ đã khởi động các cuộc điều tra chống bán phá giá và thuế nhập khẩu chống bán phá giá còn cả theo Đạo luật Thuế quan năm 1930.

Trung Quốc được biết đến bởi tiến bộ công nghệ nhanh chóng của Mỹ. Vào năm 2016, thâm hụt thương mại hàng hóa của Mỹ với Trung Quốc đã lên đến 347 tỷ USD, chiếm tới 68% tổng thâm hụt hàng hóa của Trung Quốc, một con số gây kinh ngạc. Tuy nhiên thông tin đã có, số thuế thu của Trung Quốc vào Mỹ đã nổi bật trong năm 2017 khi tổng số của nước này với Mỹ đã tăng lên mức kỷ lục, trong khi tổng số chung của nước này lại giảm xuống.

Số thuế thu của Trung Quốc vào Mỹ làm suy yếu câu chuyện kể công nghệ xuyên quốc gia nghe rằng Bắc Kinh có thể làm tiến bộ nền kinh tế Mỹ bằng các biện pháp trợ cấp. Đúng là 2 nước "ngày càng gần gũi với nhau", như tờ China Daily nói với chúng ta, nhưng điều đó không có nghĩa là Mỹ nên ngừng ngăn cản việc sản xuất sức mạnh của mình. Thế nhưng, các quốc gia có thâm hụt thương mại hầu như không có gì để mất từ các cuộc chiến thương mại. Vì vậy các quốc gia có thâm hụt thương mại, chẳng hạn như Trung Quốc, thường do đó trở thành đối tượng của các biện pháp trừng phạt.

Hơn nữa, có những lý do khác để Bắc Kinh chùn bước trước một cuộc chiến với Washington. Mỹ không có một nền kinh tế hàng đầu về bán hàng cho Trung Quốc. Tuy nhiên, Trung Quốc lại có nền kinh tế hàng đầu về bán hàng hóa cho

Mỹ.

Cùng với, GDP của nền kinh tế Mỹ trong năm 2016 đã đạt mức 18.620 tỷ USD. Trung Quốc tuyên bố GDP năm 2016 của nước này là 10.830 tỷ USD. Các bên tham chiến lớn hơn có những lợi thế mang tính quyết định trong các cuộc chiến tranh mới, đặc biệt là khi khoing cách lợi lớn đến như vậy.

Nguyên nhân là Bắc Kinh có các quân bài của riêng mình. Chẳng hạn, Trung Quốc có thế sự đáng kinh ngạc của Mỹ mà nước này năm gi - khoing 1.190 tỷ USD - để gây ảnh hưởng đến Washington. Kể từ giữa năm 2007, truyền thông nhà nước Trung Quốc đã nói về việc sự đồng "lừa gạt các đoàn": bán nợ của Mỹ để trung phát Washington. Vào tháng 1, các quan chức Trung Quốc rõ ràng đã xì xào với Bloomberg rằng họ có thể ngừng mua nợ của Mỹ.

Các quản lý ngoại giao quốc gia của Trung Quốc đã bác bỏ thông tin này, và Trung Quốc chĩa bao gi sự đồng lừa gạt các đoàn vì lý do chính đáng. Thế nhất, Ngân hàng trung ương Trung Quốc đã và đang bán các nghĩa vụ nợ của Bộ Tài chính Mỹ kể từ năm 2014 để bảo vệ đồng nhân dân tệ của mình, như một chiến thuật nhằm giảm dòng vốn ra. Kể từ đó, dự trữ ngoại hối của Trung Quốc đã giảm từ gần 900 tỷ USD theo các báo cáo chính thức, và còn nhiều hơn nữa theo các tính toán không chính thức. Vì vậy, Bắc Kinh, vì những lý do của riêng mình, đã bán nợ bằng đồng USD trong thời gian đó, trong khi Mỹ vẫn không bị ảnh hưởng.

Ngoài ra, bán nợ không hẳn là một việc khí hậu qu. Các thông tin về bán nợ bằng đồng USD - tất cả các nghĩa vụ nợ quốc gia của Mỹ đều được định giá bằng đồng tiền của chính nước này - sẽ giúp Trung Quốc có được đồng USD. Nếu Bắc Kinh định bán nợ để nhằm từ Washington, họ sẽ phải chuyển đổi tiền USD thu được thành các tài sản được định giá bằng các đồng tiền khác. Điều này có nghĩa là giá trị của các đồng tiền này sẽ tăng vọt, do áp lực được tạo ra từ các thông tin về mua của Trung Quốc. Và điều này cũng có nghĩa là ngân hàng trung ương của các nước đó sẽ phải mua đồng USD để mua đồng tiền của nước họ từ lợi ích trực tiếp khi các thông tin về của Bắc Kinh đi ra. Tóm lại, các hành động của Trung Quốc hầu như không có tác động trong dài hạn đối với giá trị của đồng USD. Tuy nhiên, các thông tin về mua liên tục của Trung Quốc sự đồng nghĩa với việc nợ của Mỹ sẽ được các bên bè của Mỹ năm gi, thay vì Trung Quốc.

Bức Kinh quốc tế có ảnh hưởng đến bất kỳ đáng kể đối với các công ty Mỹ làm ăn tại Trung Quốc - các doanh nghiệp này luôn gắn liền với các con tin - những quy định của Trung Quốc không đáng kể như vậy ngoài. Trong thời kỳ Tổng Bí thư Bình phẩm quyền, Bắc Kinh đã tấn công các doanh nghiệp nước ngoài theo những cách thức đặc biệt mang tính cướp bóc, nên họ đã phải chịu nhiều thiệt hại. Bắc Kinh có thể làm nhiều hơn để gây thiệt hại cho họ, nhưng dù thế nào thì họ rất có khả năng sẽ làm như vậy khi Tổng Bí thư Bình tìm cách đóng lại các cửa hàng thị trường cho các đối thủ cạnh tranh nước ngoài.

Trong bất kỳ trường hợp nào, Chính quyền Trump không hề bất lực. Họ luôn có thể tiến hành trả đũa nhằm vào các doanh nghiệp Trung Quốc làm ăn tại Mỹ, và trong trường hợp Trung Quốc chính thức tịch thu tài sản, họ có thể đóng băng các ngân hàng và các công ty Mỹ mà Trung Quốc tích trữ. Các nhà lãnh đạo Trung Quốc luôn có thể đưa ra những lời đe dọa vô nghĩa - và họ sẽ làm như vậy - nhưng họ đang không nắm trong tay lá bài tẩy.

Các nhà lãnh đạo Trung Quốc có một lợi thế quan trọng, nhưng đó là một lợi thế mà chính người Mỹ đã trao cho Bắc Kinh. Và đó là một lợi thế mà người Mỹ có thể lấy lại bất cứ khi nào họ muốn.

Trung Quốc có một vị trí đặc biệt trong trí tưởng tượng của các nhà hoạch định chính sách Washington, mà điều này trên thực tế đem lại cho Bắc Kinh quyền lực. Kể từ thời Nixon, người Mỹ đã tin rằng việc đưa Trung Quốc vào hệ thống quốc tế - một thế giới tự do - là một trong số các mục tiêu quan trọng nhất của họ. Qua thời gian, họ càng nhận tin rằng Mỹ có lợi ích trong việc duy trì sự cầm quyền của Đảng Cộng sản Trung Quốc.

Nhưng thực tế đang thay đổi nhanh chóng. Hiện nay, hầu như không còn ai tin vào cái mà nhà báo James Mann tại Washington đã đặt tên là "Câu chuyện tưởng tượng Trung Quốc", một cái tên phù hợp. Giờ đây, Bắc Kinh đã gây thất vọng cho những người từng chấp nhận ý niệm - và những người đã đặt chính sách của Mỹ dựa trên ý niệm đó - rằng sẽ phát triển kinh tế liên tục cùng sự dấn tới một Trung Quốc đóng vai trò là một "cộng đồng có trách nhiệm", một khái niệm nổi tiếng được Robert Zoellick đặt ra năm 2005.

Chính trong bối cảnh này, Chiến lược an ninh quốc gia của Trump đem lại một m

đe dọa đối với một Trung Quốc ngày càng xáo động và bất ổn. Tổng thống Mỹ nhìn nhận thế giới đang ở trong trạng thái "cạnh tranh không ngừng", thay vì hợp tác. Cách tiếp cận của Chiên lược an ninh quốc gia là tin vào đối với một Trung Quốc vẫn phụ thuộc vào một nước Mỹ tiếp tục duy trì các chính sách hào phóng tiếp nhận hợp tác.

Khi ngày càng nhiều người tại Washington nhận ra điều đó, Trung Quốc sẽ đánh mất sự ủng hộ then chốt của Mỹ. Chiên lược an ninh quốc gia viết: "Một cuộc cạnh tranh địa chính trị giữa các tầm nhìn tự do và đàn áp và trật tự thế giới đang diễn ra tại khu vực Ấn Độ Dương-Thái Bình Dương".

Khi quan điểm về Trung Quốc thay đổi, những nhận thức của người Mỹ về chính đất nước họ cũng sẽ thay đổi. Waldron nhận định: "Sự suy thoái và sa sút của Mỹ là một chủ đề thảo luận trực, không chỉ trong giới báo chí nước ngoài hay thù địch, mà còn chỉ trong giới báo chí Mỹ. Bernard Baruch luôn nói rằng "Chúng bao giờ đánh giá thấp Hợp chúng quốc Hoa Kỳ". Khi tôi nghiên cứu triền vng, tôi không thấy sự suy thoái của Mỹ. Đó là một cơ hội luôn tái diễn trong giới trí thức chính sách đối ngoại".

Một luận điểm cụ thể: Quan điểm thường được chấp nhận rằng Trump đang rút khỏi thế giới lại mâu thuẫn với Chiên lược an ninh quốc gia của ông. Ngay cả khi Mỹ muốn tiếp vai trò lãnh đạo trên toàn cầu, ý niệm rằng Mỹ đang đánh mất khả năng gây ảnh hưởng đối với Trung Quốc là sai lầm. Nghịch lý là sự rút lui của Mỹ có thể sẽ tăng cường ảnh hưởng dồn bẩy của nước này.

Mỹ đang ở trong thời kỳ hội nhập, điều hiển nhiên tự nhiên kinh tế đang hội sinh của nước này. Đảng thời Bắc Kinh, hạm hội muốn có được ảnh hưởng toàn cầu, đang với vãi lập đậy cái nước này coi là một kho tàng trữ. Theo Evan Osnos của tờ The New Yorker, Thiệu tịch Jin Yanan thuộc hội hội Quốc phòng Trung Quốc được cho là đã nói rằng: "Khi Mỹ rút lui trên toàn cầu, Trung Quốc sẽ xuất hiện". Nếu chúng ta có thể thấy sự bình luận hân hoan của Thiệu tịch Jin Yanan, Trung Quốc đang dần trở nên nguần lực quá mức.

Người Trung Quốc nghĩ rằng họ có thể tiến tới sân khấu trung tâm, như Tổng Bí Bình minh báo tuyên bố trong báo cáo dài 3 tiếng 23 phút của ông tại phiên khai mạc hội hội XIX của Đảng Cộng sản Trung Quốc vào tháng 10/2017. Sân khấu trung

tâm ? Tôi nghĩ thời điểm nào đó, Bắc Kinh sẽ không thể thực hiện đầy đủ các cam kết và do đó khiến cho bên thân trợ nên đổ bộ tấn công. Sĩ gia Paul Kennedy thuộc Đại học Yale đã gọi đó là "Sàn tràn trãi quá mức của đồng quặng", và Bắc Kinh hiện đang ở trong tình trạng này, nhưng ở mức độ xấu hơn nhiều.

Gordon G. Chang là tác giả cuốn [**The Coming Collapse of China**](#) . Bài viết được đăng trên [**The National Interest**](#)

Trần Quang (gt)